

Recenzja pracy doktorskiej mgr Sylwii Dyrda - Maciątek pt. :
„Badanie marketingowych uwarunkowań funkcjonowania klastrów
turystycznych”.

1. Tezy pracy: Ocena merytoryczna rozprawy

Innowacyjność strategii regionalnych, ale przede wszystkim konsekwencja jej wdrażania zadecyduje o rozwoju nie tylko poszczególnych regionów ale istotnie kształtować będzie zakres i tempo przeobrażeń kraju. Dlatego innowacyjnie zaprogramowane rozwiązania, formujące i wypełniające właśnie strategię rozwoju naszych regionów uznać należy za szczególnie potrzebne i ważne dla racjonalizacji dalszego rozwoju kraju, a także dla kierunkowania rozwoju strategicznego zarządzania na poziomie regionów.

Praca doktorska mgr Sylwii Dyrda-Maciątek zawiera się w tych wyzwaniach rozwojowych regionów, dostarczając oryginalnych instrumentów, właśnie w obszarze metod zarządzania strategicznego.

Zaprojektowany przez Autorkę modelowy proces prac badawczych i analitycznych, z racjonalnie dobranymi dla tych prac metodykami ich realizacji, składa się z następujących elementów.

1. Kompleksowa analiza potencjału funkcjonowania i rozwoju struktur klastrowych w woj. karpackim w obszarze turystyki w branżach turystycznych, z określeniem tych powiatów oraz gmin, w których szanse rozwoju tych struktur klastrowych są szczególnie zasadne i prognostyczne.
2. Analiz studiów przypadków (celowo dobranych klastrów turystycznych w Polsce i na świecie), dla sformułowania szans, ale przede wszystkim określenia dobrych rozwiązań, koncepcji marketingowych dla tworzenia i rozwoju podkarpackich klastrów turystycznych.

3. Badań i analiz świadomości – postaw, opinii głównych aktorów (przedstawicieli podmiotów potencjalnych podkarpackich struktur klastrowych), co do świadomości korzyści wynikających z funkcjonowania w klastrze, barier rozwoju podmiotów klastra oraz mocnych i słabych stron szans oraz obaw funkcjonowania różnych podmiotów w tych turystycznych strukturach klastrowych.
4. Opracowanie własnych autorskich, nie tyle koncepcji, ale założeń projektowych organizacji i rozwoju potencjalnych klastrów funkcjonujących na terenie woj. podkarpackiego. Założenia te obejmują propozycje struktur więzi organizacyjnych podmiotów tworzących potencjalny klaster, zdefiniowanie lidera oraz jego funkcji w organizowaniu klastra, a także projektu działań instrumentów marketingowych w procesie rozwoju programowych klastrów.

Dla skonstruowanych tych projektów Autorka wykorzystuje dobre praktyki, sprawdzone rozwiązania uzyskane z badań własnych - porównawczych wielu, celowo dobranych przypadków funkcjonowania klastrów turystycznych w świecie; podkreślić należy także innowacyjne, autorskie propozycje Autorki składające się na dobrze już przygotowany projekt wykorzystania turystyki dla rozwoju regionu. Szkoda tylko, że Autorka nie formułuje swoich propozycji w formie konkretnych już założeń projektowych do wykorzystania Jej rekomendacji, przez przedstawicieli odpowiedzialnych instytucji, ale przede wszystkim przez władze strategiczne w regionie. Autorka zbyt często i zbyt skromnie posługuje się kategoriami: „założenia dla koncepcji”:, „propozycja koncepcji”, kiedy Jej opracowanie to są dopracowane już założenia projektowe.

2. Metody i techniki wykorzystane w procesach badawczych.

Zastosowane i wykorzystane przez Autorkę techniki i metody oceniam jako: zasadne i racjonalnie wykorzystane dla przyjętych zadań w poszczególnych fazach zrealizowanego przez Autorkę procesu projektowego.

W pierwszej fazie procesu mgr Sylwia Dyrda-Maciałek wykorzystowała kilka metod statycznych mierzenia funkcji turystycznej (między innymi wskaźnik Baretjeo i Deferta i inne metody).

W etapach kolejnych wykorzystano zasadnie metody porównawcze i analizy przypadków: funkcjonowania klastrów w świecie. Oczywiście posłużono się doniesieniami literaturowymi oraz internetowymi. Dobór analizowanych przypadków

klastrów turystycznych oceniam za uzasadniony. Etapy kolejne to: wykorzystanie zasadnie zastosowanych zgodnie z zasadami wykorzystania analiz społecznych, metod ankietowych i kwestionariuszowych. Dobór próby badawczej, przygotowanie narzędzi oraz analiza wyników badań została przeprowadzona dobrze, co pozwoliło Autorce na wiarygodne formułowanie i konstruowania swoich innowacyjnych propozycji budowy i rozwoju klastrów turystycznych w tym analizowanym regionie. Dyskusja stosowanych rozwiązań i narzędzi marketingowych jako ważnego czynnika warunkującego rozwój klastrów turystycznych w regionie oceniam za zasadne. Dyskusja ta świadczy o znaczącej wiedzy Autorki w zakresie praktycznego stosowania narzędzi marketingowych. Sugeruję Autorce, aby swoje koncepcje, modele potencjalnych klastrów w regionie zaprezentowała stosownym władzom - decydentom w formie mniej opisowej, a bardziej w formie stosowanej przy prezentacji projektów (schematy blokowe, opisy procedur itp.).

3. Ocena strony formalnej.

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska liczy 237 stron, w tym tekst główny 201stron. Rozprawa składa się ze wstępu, w którym sformułowano tezę pracy i hipotezy (tezę pracy sformułowano zbyt ogólnikowo). Cele pracy, koncepcje i uzasadnienie stosowanych metod oraz pięciu rozdziałów, a także podsumowania wniosków końcowych.

Bibliografia obejmuje ponad 200 pozycji książkowych, w tym znaczna część w języku angielskim, około 60 pozycji to artykuły, doniesienia internetowe.

Struktura pracy jest przejrzysta, spójna i logiczna. Bibliografia bardzo dobrze oddaje dotychczasowy dorobek w zakresie, zarówno teoretycznych koncepcji organizowania klastrów, jak i stosowania i wykorzystania różnych instrumentów marketingowych w działalności klastrów w Polsce i na świecie. Wszystkie rozdziały prezentujące dyskusje dorobku naukowego w zakresie podjętej tematyki Autorka kończy własnymi syntezami.

W rozdziale II zaprezentowano analizę literaturową dotyczącą istoty klastrów, ich klasyfikację, metodykę badań klastrowych, a także charakterystykę struktur klastrowych na świecie. Zwracam uwagę, iż aktualnie dysponujemy już nowymi raportami na temat funkcjonowania klastrów w Europie poza Raportem 2006 „Innobarometr”, a ponadto celowe jest aby Autorka poza statystycznymi badaniami

procesu klasteringu uznała wagę metod dynamicznych, rozwijanych m.in. na Politechnice Śląskiej, a także we Wrocławiu (– prof. prof. E. Skawińska, E. Zalewski).

Rozdział I – Autorka prezentuje go we wstępie, jako rozdział II. Zawarto w nim dyskusję pojęcia, i istoty marketingu (szkoda, że Autorka nie dyskutuje bardziej współczesnych koncepcji i rozumienia marketingu oraz wiedzy na temat współczesnego rozumienia Marketingu).

Rozdział kolejny to rozdział III – to bardzo dobra prezentacja struktur klastrow turystycznych w świecie. Docenić należy wysiłki Autorki dla uzyskania wyczerpujących materiałów źródłowych dla pozyskania wiedzy, rozwiązań, dobrych praktyk do opracowania własnych koncepcji klastrow turystycznych w województwie podkarpackim. Rozdział IV – to opis modelu procesów badawczych jakie Autorka wykonała na wyczerpującej grupie przedstawicieli Podkarpackich Turystycznych Podmiotów Gospodarczych oraz reprezentantów gmin. Liczba badanych podmiotów w badaniach sondażowych to 28 gospodarstw agroturystycznych, a w badaniach właściwych 250 podmiotów turystycznych; 200 przedstawicieli tych podmiotów. Liczbę badanych podmiotów i przedstawicieli, oceniam za wystarczającą, opracowane narzędzia badawcze oraz sposób syntezy wyników badań oceniam za metodologicznie prawidłowy.

Rozdział ostatni- (to prezentacja własnych Autorki modeli Podkarpackich Klastrow Turystycznych. Autorka nie tylko prezentuje innowacyjne koncepcje tych sieciowych organizacji przedsiębiorczości, których powołanie w turystyce, zorganizowanie niewątpliwie wypełni treścią strategię rozwoju regionu.

Wnioskuje, aby swoje propozycje Autorka rozwinęła w formie wręcz projektowej. W zakończeniu Autorka z dużą dozą przekonania pisze o rzadkości pozycji dotyczącej klastrow turystycznych, a także stwierdza, że „nie znaleziono żadnej pozycji, która omawiałaby zjawisko klastra turystycznego z uwzględnieniem aspektów marketingowych. Jest to zbyt „ostre” stwierdzenie i jak wiem niesprawiedliwe w stosunku do wielu badaczy, którzy zajmują się problemami rozwoju turystyki, żeby wspomnieć choćby Zespoły Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie – prof. Bednarczyk, prace zespołów z Politechniki Śląskiej i inni).

Konkluzja

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 15 stycznia 2004 roku w sprawie szczegółowego trybu czynności w przewodach doktorskich, wskazuje, iż recenzja rozprawy doktorskiej ma zawierać uzasadnioną ocenę, czy rozprawa spełnia warunki artykułu 13. Ustawy z 14 marca 2004 roku o stopniach i tytule naukowym, „a zwłaszcza czy:

- stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego,
- wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie Naukowej, w tym przypadku w dyscyplinie naukowej nauki o zarządzaniu
- udowadnia, że Autor posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.”

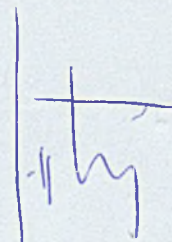
Oceniam, że Autorka opracowała (w wyniku przeprowadzonych badań naukowych) innowacyjną koncepcję rozwoju wielu przedsięwzięć strategicznych województwa podkarpackiego. Przedsięwzięcia te zawierają się w procesach, określeniu uświadomienia możliwości i celowości oraz świadomości potrzeb i szans funkcjonowania turystycznych struktur klastrowych – współczesnych rozwiązań strukturalnych; tzn. struktur najlepiej odzwierciedlających stan postrzegania i rozumienia funkcjonowania organizacji – stan rozumienia organizacji jako sieci społecznych celowo organizowanych i zarządzanych dla realizacji złożonych przedsięwzięć, ze znacznym udziałem kooperacyjnych zdolności ludzi.

Nie bez znaczenia pozostają dobrze zaprojektowane metodologiczne wzorcowe – modelowe procesy badawcze, analityczne i projektowe - gwarantujące wysoki poziom racjonalności metodologicznej, a także będące modelami (metodyką) postępowania dla innych podobnych – (poza branżami turystycznymi) procesów projektowania innowacyjnych przedsięwzięć w regionach.

Stwierdzam, że praca doktorska pani mgr Sylwii DYRDA-MACIAŁEK pt. „Badanie marketingowych uwarunkowań funkcjonowania klastrów turystycznych”, spełnia

wymogi ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych (Dz. U. Nr 65, poz. 386) w odniesieniu do rozpraw doktorskich.

Stawiam wniosek do Rady Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej o dopuszczenie mgr Sylwii DYRDY-MACIAŁEK do publicznej obrony Jej pracy doktorskiej.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line on the left, a horizontal line across the middle, and a stylized, cursive-like shape on the right.